

Združenie domových samospráv (Výruby)

Od: Združenie domových samospráv (Výruby) <vyruby@samospravydomov.org>
Odoslané: pondelok, 23. januára 2023 7:00
Komu: podatelna@petrzalka.sk
Kópia: dagmar.krempaska@petrzalka.sk; tkac.jan@gmail.com;
tatiana.kratochvilova@bratislava.sk
Predmet: RE: 1809/2022/08-RZ/788/DK (VÝRUB: jabloň pre NS MHD Jantárová)
Prílohy: Rozhodnutie-NOVE-prejednanie-as_-1.pdf

Odvolaie voči výrubovému povoleniu MČ Bratislava – Petržalka č. 1809/2022/08-RZ/788/DK

Voči výrubovému povoleniu MČ Bratislava – Petržalka č. 1809/2022/08-RZ/788/DK zo dňa 09.01.2023 sa odvolávame z nasledujúcich dôvodov:

- 1) Dôvodnosť (vecné vyhodnotenie) správny orgán uviedol na str.4 dole: *„Predmetom investičného zámeru je doplnenie alebo rekonštrukcia chodníkov, cyklistických chodníkov, príslušného verejného osvetlenia, mobiliáru, v rámci výstavby Nosného systému mestskej hromadnej dopravy. Stavba obsahuje viaceré stavebné objekty. Dreviny sa nachádzajú v rámci stavby SO-05 chodník č.5 a SO-06 chodník č.6 – úsek od križovatky Kutlíkova - Pajštúnska po križovatku Šintavská - Topoľčianska. Predmetné dreviny na výrub sú súčasťou sídliskovej zelene. Jabloň planá - spresnená determinácia Prunus sp., má slabé poškodenie v zmysle zákona 543/2002 Z. z, rastie na nevyhovujúcom mieste v úzkom páse trávy pri parkovisku, spad plodov spôsobuje poškodzovanie parkujúcich áut, strom má šikmý rast. Ide o náletovú drevinu, nie o cielenú výsadbu. Porast zlatovky prostrednej a borievky rozprestretej boli bez poškodenia v zmysle zákona 543/2002 Z. z, rastú v otvorenom trávnom priestore. Jednotlivé dreviny rastú na miestach v kolízii s vlastnou stavbou chodníkov a prislúchajúcich výkopových prác, čo bolo preukázané predloženou stavebnou dokumentáciou. Dotknuté dreviny navrhované na výrub podľa Územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy (2007) rastú v území s funkciou určenou pre zmiešané územia bývania a občianskej vybavenosti - kód 501a viacpodlažnej zástavby obytného územia - kód 101, preto odôvodnenie výrubu priestorovou kolíziou s drevinami možno považovať za opodstatnené.“*

Takéto vecné vyhodnotenie nie je správne a úplné; správny orgán sa nezaoberal možnosťou, že sa chodník prispôsobí existencii stromu. Na základe ortofotomapy:

je možné konštatovať, že je možné situovať chodník či už do priestoru, v ktorom je aj dnes (chodník na strane k terase na Holíčskej ceste) jeho rekonštrukciou alebo do priestoru k Jantárovej ceste jej rozšírením o príľahlý chodník; takto by sa podarilo zachovať aj všetky existujúce dreviny a aj realizovať chodník.

- 2) Opodstatnenosť (právne vyhodnotenie) správny orgán uvádza na str.5 hore: „Správny orgán zistil, že dreviny nebude možné zachovať pri uskutočnení stavieb, alebo by po jej realizácii nemali vyhovujúce podmienky pre vývoj a ďalšiu existenciu. Dreviny budú nahradené novými a kvalitnejšími drevinami. Správny orgán skontroloval dendrologický prieskum a konštatuje, že údaje zamerané v prieskume súhlasia so skutočným stavom na pozemkoch. V zmysle § 47 ods. 3 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny správny orgán pri rozhodovaní vo veci žiadosti žiadateľa prihliadal na umiestnenie, druh, poškodenie a perspektívu drevín na predmetnom pozemku. Zohľadnil tiež fyziologické vlastnosti drevín a relatívne dosiahnuteľný vek. Všetky parametre dôležité pre vyhodnotenie ekologických a estetických funkcií každej z predmetných drevín sú uvedené v tabuľke výrokovvej časti tohto rozhodnutia.“

Toto právne vyhodnotenie je v rozpore s účelom a cieľmi viacerých právnych predpisov a ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

V prvom rade sa úrad zaoberal výlučne kolíziou stavby a stromu, pričom automaticky predpokladal prednosť záujmov na umiestnenie chodníka práve v tomto priestore. Takýto predpoklad nemá oporu v právnych predpisoch a z výkladu §103 ods.5 zákona o ochrane prírody a krajiny ako aj ustálenej rozhodovacej praxe vyplýva, že rozhodnutie o výrube drevín musí byť autonómne od rozhodnutia o umiestnení stavby – t.j. umiestnenie stavby v priestore nie je automaticky opodstatnený dôvod na schválenie výrubu.

Krajský súd v Trnave už skôr uznal žalobu ZDS proti výrubovému povoleniu mesta Trnava v rozsudku č. 20S/81/2018 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSTT-2019-2018200204_3), ktorého právnou vetou je „Ani dôležitý verejný záujem spočívajúci v napĺňaní verejných úloh neopravňuje konať v rozpore so zákonom. Súd zdôrazňuje potrebu právneho štátu a potrebu prevencie pred svojvoľným výkonom verejnej moci hoci za legitímnym verojnoprospešným účelom.“ Predmetom tohto konania bol výrub jedného stromu pre realizáciu cyklochodníka.

Ústavná zásada vyvažovania ústavných práv a záujmov bola definovaná napr. v zmysle rozsudku NS SR č. 10Sžo/74/2016 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-NSSR-2018-1014202133_1); predmetom konania bol výrub stromov na Kollárovom námestí pre výstavbu podzemných garáží.

Rozsudok veľkej komory Súdneho dvora z 15. januára 2013 Jozef Križan a i. proti Slovenskej inšpekcii životného prostredia vo veci Pezinská skládka č. C-416/10 (<https://www.slov-lex.sk/sudny-dvor-eu/-/sdeu-ecli/ECLI-EU-C-2013-8>), ktorý SD EÚ poskytol záväzný výklad, a to najmä čl. 4 ods.2 písm. k, čl.11, čl.168 ods.1 a čl.169 ods.1. Právnou vetou je „Pri kolízii individuálneho ekonomického záujmu odvodeného od vlastníckeho práva (napr. stavebné právo) s právom verejnosti na priaznivé životné prostredie, tak prednosť má záujem a právo verejnosti na priaznivé životné prostredie. Druhoišťančné súdy musia a prvoišťančné súdy sa môžu obrátiť na Súdny dvor EÚ s prejudiciálnou otázkou, ak vyplýva z podstaty sporu a majú pochybnosť o aplikácii tohto pravidla v konkrétnom prípade.“

Podľa ustálenej judikatúry ESĽP (napr. Hiro Balani v. Španielsko, § 28.; Bochan v. Ukrajina, § 84; Krasulya v. Rusko, § 52 - https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf) je úrad aplikácie práva povinný pripomenky účastníka vyhodnotiť či sú odôvodnené (relevantné a dostatočne konkrétne) a následne či sú aj opodstatnené (vecne správne - well-founded). To korešponduje s požiadavkami §47 ods.3 správneho poriadku, kedy pripomenky musia byť vyhodnotené vo vzťahu k vecnej správnosti (voľná úvaha o hodnotení dôkazov) ako aj musia byť právne posúdené (kauzálnu nexus). Aplikáciu v slovenskej rozhodovacej praxi pozri napr. v zrušujúcom rozsudku Krajského súdu Žilina sp.zn. 31S/105/2021 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSZA-2021-5021200256_1).

S odvolaním sa na ustálenú judikatúru ESĽP (viď predchádzajúci odsek) nie je možné konštatovať, že by rozhodnutie vecne správne vyhodnotilo kolíziu záujmu na zachovaní drevín (§47 ods.1 zákona o ochrane prírody a krajiny) a záujmu na realizácii chodníka. Jadro vecného a právneho vyhodnotenia malo spočívať práve v tomto – prečo je v danom prípade opodstatnené prekonať záujem na ochrane drevín a uprednostniť umiestnenie stavby (hoci vo verejnom záujme) keď s prihliadnutím na všetky okolnosti je možné chodník situovať tak, aby nebol potrebný žiaden výrub.

Upozorňujeme tiež na povinnosť projektanta podľa §6 ods.2 zákona o autorizovaných stavebných inžinieroch č.138/1992 Zb. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/138/20210101#paragraf-6.odsek-2>), podľa ktorého mal projektant postupovať tak, aby právo na životné prostredie – v tomto prípade záujem na zachovaní stromu – napomohol zrealizovať. Ak projektant navrhol projekt, z ktorého vyplýva zbytočný výrub, je potrebné vyvodiť zodpovednosť voči projektantovi za porušenie jeho zákonných povinností; ZDS nevidí dôvod, aby obeťou bolo životné prostredie a verejnosť, ktorej na životnom prostredí záleží. Ak z toho prameňa aj nejaké škody, tak si je ich treba uplatniť v tomto prípade u projektanta, ktorý za ne v zmysle zákona aj zodpovedá.

V svetle podrobnejšieho vecného a právneho skúmania sa napadnuté rozhodnutie javí ako v rozpore s §47 ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny a výrub bol povolený na základe neodôvodneného prípadu a preto podávame toto odvolanie.

Poukazujeme pri tom na nálezy Ústavného súdu sp.zn. III. ÚS 295/2017 podľa ktorého sa súd a teda ani orgán aplikácie práva nesmie obmedziť na gramatický výklad, ale musí hľadať systematicko-logický a teleologický výklad právnych predpisov a až ten aplikovať na danú vec:

„...k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy.“

Podobne je potreba teleologického výkladu so zákazom arbitrárnosti a svojvôle vyjadrená aj v náleze Ústavného súdu III.ÚS 341/07:

„...k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy.“

Aplikáciou rozsudku SDEÚ C-416/10 sme dospeli k názoru, že záujem na zachovaní drevín má bez ďalšieho prednosť pred inými ekonomickými či hospodárskymi záujmami a ako právo EÚ má tento výklad prednosť pred vnútroštátnymi predpismi a judikátmi. Preto na prekonanie ochrany drevín je potrebné priniesť takú argumentáciu pri súčasnom uplatnení ostatných vnútroštátnych výkladov, ktorá obstojí v teste proporcionality (<https://www.projustice.sk/spravne-pravo/test-proporcionalita-v-spravnom-konani>). Správny orgán v rámci svojej rozhodovacej právomoci v niektorých prípadoch preskúmava aj uplatnenie princípu proporcionality - ide o prípady konfliktu dvoch práv či záujmov – ako je aj tento.

Práve skutočnosť, že je možné iné trasovanie chodníka spôsobuje, že argumentácia správneho orgánu neobstojí, lebo povolenie výrubu nebolo nevyhnutne potrebné na dosiahnutie cieľa (realizovať chodník medzi dvomi definovanými bodmi) a preto nebol výrub dreviny dostatočne odôvodnený a preto nebola ani splnená hypotéza právnej normy obsiahnutej v §47 ods.3 zákona o ochrane prírody a krajiny a preto nebolo možné ani využiť dispozíciu tejto právnej normy a teda nebolo možné výrub za takejto skutkovej a právnej situácie povoliť.

Súčasne – ak by si projektant plnil dôsledne svoje povinnosti, tak by si kládol pri svojej projekčnej činnosti rovnakú otázku (či nie je možné strom zachovať) a ak by dospel k názoru, že to možné nie je, uviedol by pre tento názor aj príslušné vecné argumenty. Súčasne preukázanie dôvodnosti je jednou z náležitostí žiadosti o výrub podľa §22 ods.8 písm.e vyhlášky ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny. Pod „odôvodnením žiadosti o vydanie súhlasu na výrub dreviny“ nemožno subsumovať uvedenie akéhokoľvek dôvodu, ale len takého dôvodu, ktoré je pre rozhodnutie vecne ale aj právne relevantné. Z uvedeného súčasne vyplýva, že žiadosť o výrub dreviny bola zdôvodnená nedostatočne – vo svojej podstate sa obmedzila na deklarovanie spoločenského záujmu na realizáciu chodníka pričom sa nezaoberala ďalšími okolnosťami.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie podľa §59 ods.3 Správneho poriadku zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com